

3.2.2.4. Erstatningssamvær

Mange henvendelser til statsamterne skyldes, at et samvær af en eller anden grund ikke har kunnet gennemføres, hvorfor der søges om erstatningssamvær. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis barnet har været sygt og derfor ikke har kunnet besøge samværsforælderen.

Som anført ovenfor, er det Justitsministeriets opfattelse, at erstatningssamvær som udgangspunkt ikke er et spørgsmål, der har overordnet betydning for gennemførelsen af samvær. På den anden side vil spørgsmålet i visse særlige situationer kunne være af væsentlig betydning. Dette vil navnlig være tilfældet, hvis bopælsforælderen saboterer eller chikanerer samværet, hvis der kun er samvær i begrænset omfang, eller hvis samværet har været afløst i et omfang, der kan svække forbindelsen mellem barnet og samværsforælderen. I disse situationer bør der således fortsat kunne fastsættes samvær til erstatning for afløste eller ikke gennemførte samvær.

Ved afgørelser om erstatningssamvær skal der således især lægges vægt på, om tabet af samværsdage har haft betydning for forholdet mellem barnet og samværsforælderen. Hvis der er et hyppigt og regelmæssigt samvær, vil tabet af nogle få dage i almindelighed ikke skade barnets forhold til samværsforælderen. I sådanne situationer bør der ikke fastsættes erstatningssamvær, idet det er vigtigt ikke at bryde den faste plan for samværet, som normalt må anses for at være bedst for barnet.

Der vil derfor normalt ikke blive fastsat erstatningssamvær, hvis samværsforælderen på grund af egne forhold må afløse et samvær, eller hvis samværet må afløses på grund af barnets sygdom.

Der vil normalt heller ikke blive fastsat erstatningssamvær, hvis samværet bortfalder, fordi den af forældrene, der har barnet boende, holder ferie med barnet. Baggrunden herfor er, at barnet skal have mulighed for at holde ferie i en længere sammenhængende periode sammen med den, som barnet bor hos. Hvis ferien ikke afholdes sammenhængende, eller hvis der afholdes væsentligt mere ferie end normalt, kan det dog efter et konkret skøn bestemmes, at samværet ikke skal bortfalde, at det kun skal bortfalde delvist, eller at der skal fastsættes erstatningssamvær.

Hvis der kun er samvær i begrænset omfang, vil der kunne fastsættes erstatningssamvær, når afløsningen ikke skyldes samværsforælders forhold, og det er bedst for barnet, at der fastsættes erstatningssamvær. Der vil også kunne fastsættes erstatningssamvær, hvis samværet afløses gentagne gange over en kortere periode, eller hvis afløsningerne har et sådant omfang, at

det svækker forbindelsen mellem barnet og samværsforælderen.

Hvis den af forældrene, der har barnet boende, har chikaneret samværet, skal der dog som udgangspunkt fastsættes helt eller delvist erstatningssamvær, medmindre hensynet til barnet taler imod det. Herunder skal erstatningssamværet vurderes i forhold til omfanget af det løbende samvær, og om samværet på afgørelsestidspunktet fungerer efter resolutionen eller aftalen.

3.2.2.5. Ændringer af det løbende samvær

Skærpelsen af ændringskriteriet har alene til formål at skabe mere ro om samværet og spare statsamterne for at bruge til tider ganske mange ressourcer på at behandle anmodninger om ændringer eller justeringer af samværet, der ikke kan forventes at føre til ændringer, eller som ikke har betydning for den overordnede gennemførelse af samværet.

Det skærpede ændringskriterium kan derimod ikke føre til, at statsamtet afviser at behandle en ansøgning om ændring af samværet, hvis der er sket væsentlige forandringer i forholdene, eller det vil være bedst for barnet, at samværet ændres.

Der henvises i øvrigt til arbejdsgruppens rapport, side 30-35; og lovforslagets § 3, nr. 3.

3.3. Udvidelse af adgangen til orientering om barnet

3.3.1. Gældende ret

Efter § 19, stk. 1, i lov om forældremyndighed og samvær har den af forældrene, som ikke har forældremyndigheden, ret til efter anmodning at få orientering om barnets forhold fra skoler, børneinstitutioner samt social- og sundhedsvæsenet. Myndigheden eller institutionen kan nægte at give oplysninger, hvis det er til skade for barnet. Der må ikke gives fortrolige oplysninger om forældremyndighedsindehaverens forhold. En nægtelse af at give oplysninger kan påklages efter de almindelige regler om klageadgang, der gælder for vedkommende institution eller myndighed. Efter § 19, stk. 2, kan statsamtet i særlige tilfælde efter anmodning fra indehaveren af forældremyndigheden eller en af de i stk. 1 nævnte institutioner fratage den af forældrene, der ikke har forældremyndigheden, adgangen til at få orientering efter stk. 1. Statsamtets afgørelse har virkning fra det tidspunkt, hvor institutionen modtager meddelelse om afgørelsen.

§ 19 blev indført ved lov nr. 387 af 14. juni 1995 om forældremyndighed og samvær og har til formål at styrke mulighederne for den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, for at følge barnets